

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma diplomové práce: Píseň písni – překlad a interpretace

Jméno studenta: Iva Folajtárová

Vedoucí práce: Jiří Beneš

Popis práce:

Diplomová práce „Píseň písni – překlad a interpretace“ od Ivy Folajtárové (Praha 2007) ze studijního oboru „Husitská teologie v kombinaci s religionistikou“ má 101 stran textu včetně titulní strany, prohlášení, anotace a obsahu. Vlastní stat' má dvě kapitoly (str. 9-74) + Úvod, Závěrečné shrnutí, německé Zusammenfassung, seznam použité literatury a vlastní překlad hebrejského textu Písně písni v příloze. Rozsáhlý poznámkový aparát (423 poznámek) je uváděn v textu průběžně, pod čarou. Kromě odkazů na studovanou literaturu a její reflexi, obsahuje alternativní a doplňkovou interpretaci (či překlad) sledovaného textu. Bibliografie je strukturovaná: Prameny, Sekundární literatura, Užité encyklopedie a slovníky, Elektronické dokumenty nebo jejich části.

V úvodu studentka formuluje charakter práce, metodický postup, shrnuje studovaný materiál a informuje o způsobu přepisu hebrejských slov. Ve stručné kapitole s názvem „O Písni písni“ informuje o dnes již běžně dostupných poznátcích týkajících se literární podoby a způsobů interpretace tohoto svátečního svitku. V „Závěrečném shrnutí“ podává studentka zvěst jednotlivých kapitol Písně, jak ji vyplynula z interpretace a současně se pokouší sledovat jednotící linii celého svátečního svitku. Těžiště diplomové práce je v interpretaci hebrejského textu Písně písni. Pro ten účel studentka práci přeložila a srovnala s těmi interpretacemi, které podle jejího soudu přiměřeně respektují naturalistický charakter textu. Alternativní interpretace zmiňuje spíše v poznámkách, ale nevyrovnává se s nimi. Její práce je pokus postihnout transcendentní rovinu dialogu, resp. vztahu dvou lidí v Písni, tzn., že jí jde o reflexi specifické formy Božího zjevení. Z tohoto hlediska se soustředí na literaturu, která pojímá Píseň písni v alegoricko-mystických souřadnicích.

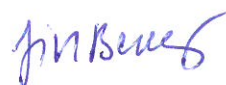
Stěžejní část diplomové práce, kapitola „Překlad a interpretace Písně písni“ je rozdělena na osm podkapitol podle hebrejského textu svátečního svitku. Každá podkapitola má název, který se pokouší vystihnout buď sdělení nebo atmosféru v kapitole předkládané výpovědi. Vlastní překlad je záměrně nezávislý na dosavadní české překladatelské tradici a je výslovně pracovní. V poznámkovém aparátu jsou jazykové i teologické poznámky, překladové alternativy a konkordance, tj. přehled užití neobvyklých či významných hebr. slov jinde v Tenaku (často i zajímavé fonetické podobnosti), tedy kritická práce s textem. Ve vlastní interpretaci pak je reflexe jednotlivých veršů na základě rozboru hebr. slov a srovnání s použitými materiály.

Hodnocení práce:

Výklad Ivy Folajtárové vychází všude důsledně z hebrejského znění, které pro čtenářovo snazší porozumění studentka doslovně a leckde šroubovaně překládá – na tom pak celá magisterská práce stojí. Studentka postupuje souvisle po jednotlivých verších Písně (ke každému se snaží vyjádřit), ale nedělá si ambice předkládat kompletní exegezi zvoleného celku. Od stanoveného tématu se neodchyluje, zadaný cíl splnila, schopnost samostatně s textem pracovat prokázala, zpracovanou látku přehledně rozřídila. Její interpretace je a) relativně nezávislá; b) více méně popisná a popularizující. Je vedena intuicí, kterou se studentka snaží naslouchat a uchopit zvěst svátečního svitku. Citlivost k popisovaným emocím, které v Písni popisovaný vztah

provázejí, je inspirativní: studentka se právem brání číst lyriku jako účelově vytvořené kultické drama a štěpit ji běžnými exegetickými postupy. Je to sice subjektivní přístup (za takový je práce také vydávána), který ovšem ve spojení s asociativní reflexí je schopen nahlížet určité pohyby vztahu a principy pocitů zevnitř. Studentka pochopila, že Píseň písni čtenáře záměrně strhává k prožitku a proto se sama nesnaží o odstup od textu, tedy o objektivizující pohled. Tento ne zcela běžný výkladový postup, nikoli nepodobný způsobu, jakým k textu přistupují midraše (s nimiž studentka v textu pracuje), či mystizující interpretace spisů sv. Jana od kříže, sv. Terezie, prozrazuje zajímavý, neboť specificky ženský přístup k výkladu nesnadných a emocemi nabitých biblických textů. Přes některé stylistické nedostatky, překlady a relativně úzký výběr (a s tím související kritické zhodnocení) sekundární literatury (komentářové monografie), považuji práci za velmi dobrou a navrhuji hodnotit ji - 1

Jiří Beneš

V Praze, 24. dubna 2007.